

Avdelningen för register och statistik
Enheten för statistik 2
sostat@socialstyrelsen.se

Stöd vid rapportering till Registret över insatser för barn och unga

Syftet med det här dokumentet är att ge uppgiftslämnare stöd och information om uppgifter som ska lämnas till Socialstyrelsens register över insatser för barn och unga.

Innehållsförteckning

Stöd vid rapportering till Registret över insatser för barn och unga	1
Innehållsförteckning	2
Bakgrund.....	3
Inrapporteringsförfarande.....	3
Uppgiftsskyldighet.....	4
Vad ska rapporteras?	4
Stödinformation till vissa uppgifter som ska lämnas	4
Vilka insatser och placeringar ska rapporteras in?.....	4
Åldersgränser för vård enligt LVU.....	5
Åldersgränser för placeringsformen stödboende	5
Åldersgränser för insatser enligt lagen om placering av barn i skyddat boende	5
Möjliga kombinationer av "Form av insats" och "Grund för omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU"	5
Tillfälligt personnummer	7
Kommunkod	7
Beslutade men ej verkställda insatser	7
Exempel på inrapportering	7
Exempel 1:	7
Exempel 2:	8
Exempel 3:	8
Exempel 4:	9
Versionshistorik.....	9

Bakgrund

Socialstyrelsen har, med stöd av 4 § förordningen (1981:1370) om skyldighet för socialnämnderna att lämna statistiska uppgifter, tagit fram föreskrifter om hur uppgiftsskyldigheten till Registret över insatser för barn och unga ska fullgöras. Av Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2016:3) om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om insatser för barn och unga framgår att varje socialnämnd ska lämna uppgifter om barn och unga som under föregående år har varit föremål för

- nämndens åtgärder enligt socialtjänstlagen (2025:400) i form av vistelse i familjehem, jourhem, hem för vård eller boende, stödboende och skyddat boende,
- åtgärder enligt lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende, eller
- åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Den 1 januari 2025 trädde Socialstyrelsens föreskrifter om ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2016:3) om socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om insatser för barn och unga i kraft (HSLF-FS 2024:23). Ändringarna innebär att skyddat boende lades till i föreskrifterna. HSLF-FS 2024:23 ska tillämpas första gången vid inrapportering som sker senast den 1 februari 2026 och avse uppgifter från och med den 1 januari 2025.

Socialstyrelsens föreskrifter finns på Socialstyrelsens webbplats ([länk](#)). Föreskrifterna och detta stöddokument rekommenderas att läsas samtidigt.

Inrapporteringsförfarande

Information för uppgiftslämnare finns på Socialstyrelsens webbplats: ([länk](#))

Uppgifterna ska lämnas senast den 1 februari varje år och avse förhållanden under närmast föregående kalenderår. Vid varje inrapportering görs ett antal kontroller på uppgifterna i leveransen för att säkerställa att de följer föreskrifterna. Om inrapporterade uppgifter behöver kompletteras eller rättas, ska detta göras så snart som möjligt.

Uppgifterna ska lämnas i Socialstyrelsens inrapporteringsportal ([länk](#)). I inrapporteringsportalen finns mer detaljerad information om inrapporteringsförfarandet.

Uppgiftsskyldighet

Vad ska rapporteras?

Alla kommuners socialnämnder ska en gång per år lämna uppgifter till Socialstyrelsen om samtliga barn och unga (0–20 år) som har haft minst en heldygnsinsats utanför det egna hemmet under det år som rapporteringen avser (framöver kallat statistikåret).

Uppgifterna ska lämnas även om inga förändringar har skett avseende barnet/den unges placering.

Stödinformation till vissa uppgifter som ska lämnas

De uppgifter som ska lämnas finns beskrivna i de två filspecifikationerna i bilagan till föreskrifterna. Den första filspecifikationen *Uppgifter om insatsen* (även kallad insatsfilen) avser beslutade insatser. Den andra filspecifikationen *Uppgifter om placeringen* (även kallad placeringsfilen) avser verkställda placeringar. Nedan följer information som kan användas som stöd när vissa av uppgifterna ska lämnas.

Vilka insatser och placeringar ska rapporteras in?

Ett barn kan ha flera insatser under året och en insats kan bestå av flera placeringar. I början på varje år ska föregående års insatser samt de placeringar som hör till insatserna redovisas i två separata filer. De båda filerna ska lämnas samtidigt.

Insatsfilen

- Det är endast uppgifter om insatser som var pågående under det år som rapporteringen avser som ska lämnas.
- Det är viktigt att säkerställa att korrekta avslutsdatum rapporteras in för samtliga insatser. Om avslutsdatum saknas kan det innebära att två separata insatser redovisas som pågående för samma eller överlappande tidsperiod (framöver kallat parallella insatser). Om avslutsdatum inte anges i insatsfilen för föregående insats gör Socialstyrelsen ett antagande om att avslutsdatum är dagen innan startdatum för efterföljande insats vid kontrollerna.

Placeringsfilen

- Samtliga placeringar som hör till aktuell insats ska rapporteras, även de placeringar som avslutats innan statistikåret.

- Det är inte godkänt i kontrollerna att rapportera in uppgifter om två separata placeringar som pågår samtidigt (framöver kallat parallella placeringar). Den placering där barnet/den unga erhåller sin dygnsvila ska anges. Första placeringsdatumet är det datum då barnet befinner sig i det boende som placeringen avser. Om den föregående placeringen inte har ett angivet avslutsdatum gör Socialstyrelsen ett antagande i kontrollerna att avslutsdatum är dagen innan efterföljande placerings startdatum.

Observera att både insatsfilen och placeringsfilen ska rapporteras in och att länken mellan dessa båda filer är uppgiften Barnets/den unges personnummer i kombination med uppgiften Datum för beslut om insatsen.

Åldersgränser för vård enligt LVU

Insatser enligt LVU på grund av brister i hemmiljön (2 § LVU) ska upphöra senast när den unge fyller 18 år. Om en person fyller 18 år och erhåller en insats enligt LVU både på grund av miljö och eget beteende (2 § respektive 3 § LVU), ska insatsen rapporteras som avslutad senast på 18-årsdagen. Kvarstår insatsen efter 18-årsdagen kan grunden för insatsen bara vara eget beteende (3 § LVU). Insatsen ska då rapporteras som en ny insats på grund av eget beteende, och insatsen ska avslutas senast när den unge fyller 21 år.

Åldersgränser för placeringsformen stödboende

Stödboende är en placeringsform för barn och unga i åldern 16–20 år. Om barnet är yngre än 16 år eller den unga är äldre än 20 år är det därför inte godkänt i kontrollerna att rapportera placeringsformen stödboende (uppgift 7 D i placeringsfilen).

Åldersgränser för insatser enligt lagen om placering av barn i skyddat boende

Insatser enligt lagen om placering av barn i skyddat boende ska upphöra senast när barnet fyller 18 år.

Möjliga kombinationer av "Form av insats" och "Grund för omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU"

Ett barn kan ha flera insatser och en insats kan bestå av flera placeringar. I uppgift 9 i insatsfilen i bilagan till föreskrifterna finns svarsalternativet "0=ej LVU", vilket ska fyllas i om det inte är en LVU-insats.

Möjliga kombinationer av uppgifterna 8 och 9 i insatsfilen.

Alternativ	Insats och grund för insats	Form av insats (uppgift nr 8 i insatsfilen)	Grund för omedelbart omhändertagande eller vård enligt LVU (uppgift nr 9 i insatsfilen)
1	SoL	02 = placering enligt 11 kap.1 § SoL	0 = ej LVU
2	Omedelbart omhändertagande på grund av miljö	05 = omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU	2 = brister i hemmiljön (2 § LVU)
3	Omedelbart omhändertagande på grund av beteende	05 = omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU	3 = den unges beteende (3 § LVU)
4	Omedelbart omhändertagande på grund av miljö och beteende	05 = omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU	4 = både brister i hemmiljön och den unges beteende (2 och 3 §§ LVU)
5	LVU-vård på grund av miljö	26 = vård enligt 2 eller 3 § LVU	2 = brister i hemmiljön (2 § LVU)
6	LVU-vård på grund av beteende	26 = vård enligt 2 eller 3 § LVU	3 = den unges beteende (3 § LVU)
7	LVU-vård på grund av miljö och beteende	26 = vård enligt 2 eller 3 § LVU	4 = både brister i hemmiljön och den unges beteende (2 och 3 §§ LVU)
8	Omedelbar insats på grund av placering av barn i skyddat boende	3=omedelbar insats i form av skyddat boende enligt 4 kap. 1 § lagen om placering av barn i skyddat boende	0= ej LVU
9	Skyddat boende på grund av placering av barn i skyddat boende	4= insats i form av skyddat boende enligt 3 kap. 3 § lagen om placering av barn i skyddat boende	0= ej LVU

Om ett barn först har en insats enligt alternativ 7 (LVU-vård på grund av brister i hemmiljön och eget beteende) men grunden senare ändras till att barnet erhåller en insats enligt alternativ 6 (enbart LVU-vård på grund av eget beteende) ska ändringen rapporteras in som en ny insats. Detsamma gäller om grunden ändras till att enbart omfatta brister i hemmiljön.

Tillfälligt personnummer

Om personnummer eller samordningsnummer inte finns, ska ett tillfälligt id-nummer anges (så kallat reservnummer). Det tillfälliga id-numret ska skapas av kommunen och bestå av födelsedatum följt av bokstaven T och 3 slumpmässigt utvalda siffror. När ett tillfälligt id-nummer har skapats ska det användas vid varje inrapportering tills barnet/den unge flyttat till en annan kommun eller fått ett personnummer eller ett samordningsnummer.

Kommunkod

Kommunkod ska anges i enlighet med Statistiska centralbyråns förteckning¹. Om ett barn är placerat i skyddat boende ska kommunkoden för kommunen där barnet är placerat anges. Uppgifterna i registret har ett starkt sekretesskydd enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Beslutade men ej verkställda insatser

Även insatser som är beslutade men ej verkställda, det vill säga beslutsdatum finns men inget placeringsdatum, ska rapporteras in. I dessa fall ska inga placeringsuppgifter för individen lämnas i placeringsfilen.

Exempel på inrapportering

Exempel 1:

Socialtjänsten beslutade om en insats den 1 januari 2010. Barnet placerades den 1 januari 2010. Därefter har barnet varit placerat i samma familjehem till och med den 31 augusti 2025.

De datum som ska rapporteras in:

- Datum för beslut om insatsen: 20100101
- Datum då insatsen avslutades/upphörde: 20250831
- Datum då placeringen påbörjades: 20100101
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20230531

I både insats- och placeringsfilen blir detta en rad. Övriga data fylls i enligt föreskriftens bilaga.

¹ <https://www.scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/lan-och-kommuner/kommuner-i-bokstavsordning/>

Exempel 2:

Socialtjänsten beslutade om en insats den 1 januari 2010. Barnet placerades den 1 januari 2010. Därefter har barnet varit placerat i samma HVB till och med den 1 juli 2023. Barnet placerades sedan i ett annat HVB den 2 juli 2023. Insatsen och placeringen avslutades den 31 augusti 2025. I detta fall har barnet varit placerat i två HVB men det är samma beslut om insats som ligger som underlag för placeringen.

De datum som ska rapporteras in:

- Datum för beslut om insatsen: 20100101
- Datum då insatsen avslutades/upphörde: 20250831

Första placering

- Datum då placeringen påbörjades: 20100101
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20230701

Andra placering

- Datum då placeringen påbörjades: 20230702
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20250831

I insatsfilen blir detta en rad. Men i placeringsfilen blir det två rader, en rad för varje placeringstillfälle. Övriga data fylls i enligt föreskriftens bilaga.

Exempel 3:

Socialtjänsten beslutade om en insats enligt SoL den 1 januari 2024. Barnet placerades den 1 januari 2024. Därefter upphör SoL-insatsen och ett beslut om vård enligt LVU fattas den 3 mars 2025. SoL-insatsen avslutades dagen innan socialnämnden beslutade om vård enligt LVU. Barnet var dock hela tiden placerad på samma familjehem. Insatsen i form av vård enligt LVU upphörde den 15 september 2025. I detta fall har barnet varit placerat i samma familjehem, men dels som en SoL-insats dels om LVU-vård. Det är alltså beslut om olika insats som ligger till grund för placeringen.

De datum som ska rapporteras in:

Första insatsen: SoL-insats

- Datum då placeringen påbörjades: 20240101
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20250302

Andra insatsen: LVU-vård

- Datum då placeringen påbörjades: 20250303
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20250915

I insatsfilen blir detta två rader. Den ena raden är SoL-insatsen och den andra raden är LVU-vården. Även i placeringsfilen blir det två rader även om det är samma familjehem. Detta beror på att den första tiden i familjehemmet var en SoL-insats medan resterande tid var vård LVU. Övriga uppgifter fylls i enligt föreskriftens bilaga.

Exempel 4:

Socialtjänsten beslutade om en insats den 1 januari 2018 för ett barn som är ensamkommande. Barnet placerades den 1 januari 2018 i ett stödboende. Därefter har barnet varit placerat på samma stödboende till och med den 31 augusti 2025. Eftersom barnet inte har ett personnummer ska ett tillfälligt id-nummer, så kallat reservnummer, följa hela insatsen. Det tillfälliga id-numret ska vara enligt formen "ÅÅÅÅMMDDTNNN". Det ska skapas av kommunen och bestå av födelsedatum följt av bokstaven T och 3 slumpmässigt utvalda siffror.

Placeringsform: D = stödboende

De datum som ska rapporteras in:

- Datum för beslut om insatsen: 20180101
- Datum då insatsen avslutades/upphörde: 20250831
- Datum då placeringen påbörjades: 20180101
- Datum då placeringen avslutades/upphörde: 20250831

I både insats- och placeringsfilen blir detta en rad. Övriga data fylls i enligt föreskriftens bilaga.

Versionshistorik

Version	Ändring	Datum
2.0	Dokumentet är uppdaterat utifrån nya ändringsföreskrifter	2026-03-02
1.0	Dokumentet är nytt	2019-01-08